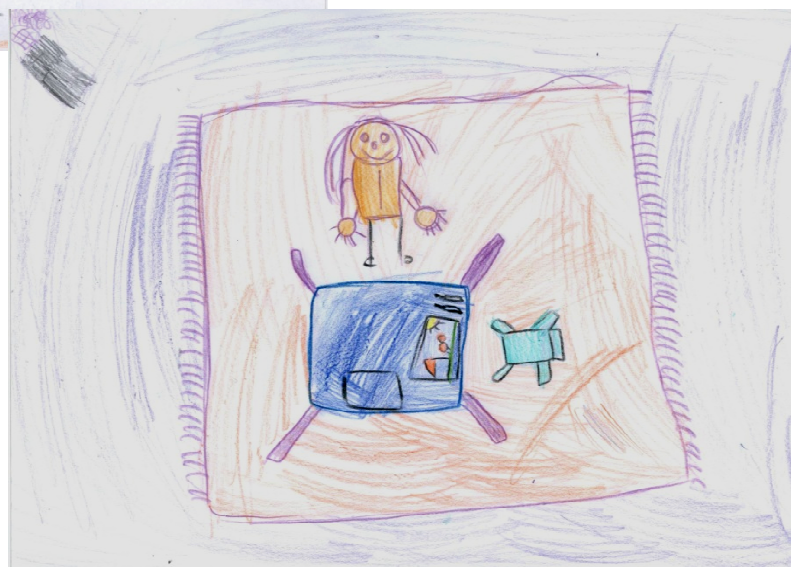

kiadja: a "Mosolygó Gyermekarcok" Alapítvány

Az újság a Nemzeti Együttműködési Alap támogatásból valósult meg

Ö
V
E
S
J
Á
R

2016-2017

TARTALOM

TARTALOM	1
BEKÖSZÖNTŐ	2
ALAPÍTVÁNYI AJÁNLÓ	2
AKTUALITÁSOK	3
ÓVODÁNK ÉVES MUNKATERVÉBŐL, HÁZIRENDJÉBŐL	3
ÉVES PROGRAMJAINK	4
A SZÜLŐI MUNKAKÖZÖSSÉG TAGJAI	5
"FOGOM A KEZED" - SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉG MUNKATERVE	5
TEHETSÉGGAZDAGÍTÓ CSOPORTJAINK TERVEI AZ ÉVRE	6
SOKSZÍNŰ NEVELÉS - MI ÍGY CSINÁLJUK	7
BESZÉLGESS VELEM!	7
VERSENGÉS HELYETT EGYÜTTMŰKÖDÉS	8
"SZABAD?" "NEM BAJ?"	9
TEHETÜNK GYERMEKÜNK BESZÉDÉNEK FEJLŐDÉSÉÉRT	10
A SZABAD JÁTÉK JELENTŐSÉGE A TANULÁSBAN A SZAKEMBEREK SZERINT	12
AZ ÉLŐ MESE VARÁZSA	14
LEGYEN RÁ IDŐ!	15
SZÍVÜGYÜNK A NAGYSZÜLŐK- FOTÓK AZ ŐSZI „KUKORICÁZZUNK!” PROGRAMUNKRÓL	16
SÜSSÜNK-FÖZZÜNK	17
ŐSZI, SÜTÖTÖKÖS-CSOKIS AMERIKAI PALACSINTA	17
OK MONDTÁK	17
OVISAINK MAGVAS MONDÁSAI - A NAPRAFORGÓ CSOPORT GYŰJTÉSE	17
GYERMEK SAROK	18
A VARÁZSIGE	18
JÁTÉK ÉS FELADATGYŰJTEMÉNY	20

Címlaprajz:

Az óvoda címe:
Telefon/fax szám:
E-mail:
Az óvoda vezetője:
Óvoda vezető helyettes:

Így játszok én- témában
Bajusz Csenge, Katona Edina
Márkus Regina és Molnár Nóra
(Napsugár csoport) rajza
6775 Kiszombor József A. u. 19
62/ 297-063
kzovoda@sasip.hu
Börcsökné Balázs Márta
Haklikné Balázs Ildikó

Az óvoda orvosa:
Szakmai munkaközösség vezető:
Tehetséggazdagító munkaközösség vezető:
Gyermek és ifj. védelmi felelős:
Alapítvány kuratórium elnöke:
Szülői munkaközösség elnöke:
SZMK Koordinátor
Oviújság szerkesztői:

Dr. Kiss Katalin
Süliné Horváth Gabriella
Szűcsné Ponyecz Mária
Szűcsné Ponyecz Mária
Harkai Józsefné
Durmicsné Kovács Katinka
Süliné Horváth Gabriella
Baranyiné Gulácsi Zsuzsanna
és Németh Jánosné

Kedves Szülők és Gyerekek!

Beköszöntött a deres ősz, hosszabbak a sötét esték. Hamarabb kényszerülünk behúzódni a jó meleg otthonunkba. Talán ez az időszak kedvez annak, hogy többet tudunk együtt lenni a családdal, s ha már együtt vagyunk - beszélgethetünk. Beszélgessünk!

Legyen a héten legalább egy olyan nap, olyan este, amikor - akár egy jó tea mellett - mindenki elmesélheti; kivel mi történt! El is nevezhetjük ezeket az alkalmakat például: „Dumcsi est”-nek, vagy „Tercsi-Fercsi est” -nek ☺. Meglátják, rövid idő után mindenki várni fogja ezeket a családi együttléteket.

Az újságunkban is foglalkozunk a beszélgetés témájával. Szakemberek véleményét, saját tapasztalatainkat olvashatják oviújságunk lapjain. Körüljárva e témát szó lesz arról, hogy miért fontos a beszélgetés gyermekeinkkel, egymással, mit veszíthetünk, ha elszalasztjuk ezeket az alkalmakat, mik a következmények a jövőben, ha kihagyjuk a beszélgetést a mindennapjainkban.

Mindenkinek hasznos tallózást és jó beszélgetéseket kívánunk!

a szerkesztők

ALAPÍTVÁNYI AJÁNLÓ

Kedves Szülők, kedves olvasó!

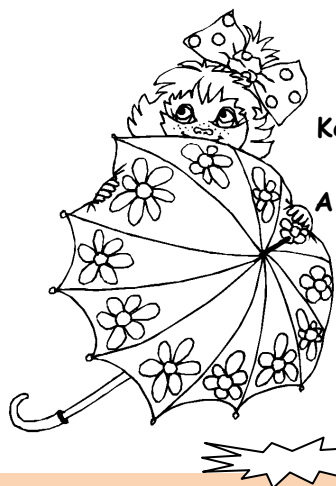
A „Mosolygó Gyermekek” Alapítvány 1999-ben kezdte meg működését Kiszomboron. 2007 óta, mint közhasznú alapítvány működik. Az Alapító Okiratában megfogalmazottaknak megfelelően az óvoda nevelési törekvéseinek és a változatos nevelési tevékenységek tárgyi feltételeinek javítását tekinti fő feladatának.

Tudatosan keresünk kapcsolódási pontokat az óvodai munkatervvel, hogy tevékenységünk során ezt minél jobban elősegíthessük. Az alapítványi célok megvalósításában az óvoda dolgozóiban, a szülőkből és a település lakosságában is partnerekre találunk. Az elmúlt évek alatt közhasznú feladatunknak tekintettük az ismeretterjesztést, a kulturális tevékenységeket, az egészségmegőrzést és a sportot, valamint a természet- és környezetvédelmet. Sokféle program szervezéséhez, megvalósításához nyújtottunk segítséget, anyagi támogatást (pl. Ovi-újság, Ovi-rádió, Madárbarát óvoda, Óvoda történeti jubileumi évkönyv kiadása, tornaszoba sportburkolata, többfunkciós udvari játékok, ivóút a település játszóterére, projektnapok, ... stb.) Az óvodából 2017-ben már 20. alkalommal kerül megrendezésre, melynek bevétele mindannyiszor jelentős összeggel gyarapítja az alapítvány bevételeit és ezáltal az ovis gyerekeket. Ezúton is szeretettel hívjuk Önöket, jöjjenek el és együtt szórakozva, részvételükkel támogassák az ovis gyerekeket!

Hogy minél többen megismerjék alapítványunk munkáját, illetve az általa támogatott programokat - Oviújságot adunk ki minden évben, valamint plakátokat, információs anyagokat készítünk, újságcikkekben adunk hírt tevékenységünkről.

Az Önök által most kézbe adott Ovi újság betekintést ad az óvoda éves munkatervébe, az itt folyó munkába, tevékenységekbe. Foglalkozik az éppen aktuális nevelési feladatokkal, esetleges problémákkal, ezekre ötleteket, nevelési tanácsokat kínálva. Reméljük, ismét hasznosnak találják kiadványunkat.

Süliné Horváth Gabriella
Óvodapedagógus (kuratóriumi tag)

Kérjük, adója 1%-áról rendelkezzen alapítványunk számára!

A kedvezményezett adószáma: 18465954-1-06

A kedvezményezett neve: „Mosolygó Gyermekek” Alapítvány

Köszönjük, hogy a jövőben is mi javunkra dönt,
ez gyermekeink örömét, mosolyát gyarapítja.

Harkai Józsefné
Kuratórium elnöke

Az óvodai nevelés rendje

A nevelési év: 2016. szeptember 1-től, 2017. augusztus 31-ig tart
A szorgalmi időszak: 2016. szeptember 1-től, 2017. június 15-ig
Nyári életünk, összevonás: 2017. június 16-tól, 2017. augusztus 31-ig
Nyári zárva tartás: 2017. augusztus utolsó két hete
Az új gyerekek beiratása: 2017. április 20-21.

Az óvoda nyitva tartása

Előzetes felmérés alapján a szülők igényeihez igazodva: 6-17 óráig
A gyermekekkel érkezéstől távozásig óvodapedagógus foglalkozik.
Csoport összevonás: Reggel 6-8 –ig, délután 16-17 óráig.

Reggel 6-7 óráig és délután 16 órától minden csoportnak a gyülekező

szeptember, december, március	Napraforgó csoportban
október, január, április,	Napsugár csoportban
november, február, május	Ficánka csoportban

7-8 óráig a Katica csoportba kell vinni a Bajnok, a Ficánka és a Katica csoportosokat.

Saját csoportjukban a gyerekek 8-16 óráig vannak.

Az étkezések időpontja:

- Reggeli: 9.00 –től
- Ebéd: 12.00 – 12.30 óráig
- Uzsonna: kb. 14.45 – 15.00 óráig

(Az a gyermek, aki ebéd után hazamegy, az uzsonnáját becsomagolva viheti haza.)

A szülői értekezletek időpontjai várhatóan

2016. szeptember, 19-20
2017. február, 22
2017. április, 19-20

A szülők közössége megalakította a szülői munkaközösséget, melynek 15 tagja van. Csoportonként 3 fő képviseli a szülőket.

Az SZMK Elnöke: Durmicsné Kovács Katinka (Napraforgó csoport)

SZMK Koordinátor: Süliné Horváth Gabriella óvodapedagógus

Az SZMK választmány általában 2 alkalommal tart megbeszélést, illetve minden olyan esetben, amikor a gyermekeket érintő változások következhetnek be.

A nevelőmunka folyamatában résztvevő szakemberek:

Logopédiai fejlesztés: Kissné Takács Emese
Gyógytáncpedagógus: Kökény Lászlóné és Burdán Gabriella
BTM-n fejlesztő pedagógus: Horváthné Oláh Mária
Önbizalom erősítő képzőművészeti foglalkozások: Horváthné Oláh Mária
Gyógytestnevelés: Czirbus Beáta
Népi tánc: Lakatosné Ficzere Judit
Katolikus hittan: Varga Attila
Református hittan: Pongó Zsuzsanna.

Tisztelt Szülők!

Kérjük Önöket, hogy se a gyermekekkel kapcsolatos, se magánjellegű beszélgetésekre az óvodapedagógust munkája közben ne vonják el a gyermekcsoporttól, mert balesetet idézhet elő, és zavarhatja a nevelés-oktatás folyamatát! A gyermekek fejlődéséről, személyiségéről csak az óvodapedagógusok, illetve az óvodavezetője adhat felvilágosítást.

Óvodánk telefonszámán (62/297-063) bármikor kérhető információ, továbbá megrendelhető, ill. lemondható a másnapi étkezés reggel 9 óráig. Óvodapedagógust indokolt esetben telefonon hívni csak 11.30 –13 óra között lehet!

Ekkor már nem szakítja meg a foglalkozásokat, a mesét a telefoncsengetés.

Komolyabb probléma, konfliktus, ellentét esetén mindenképpen keressék fel óvónőiket, vagy az óvoda vezetőjét előzetes egyeztetés alapján, vagy a fogadóóra időpontjában.

Fogadó órák:

Valamennyi óvodai csoportban - Minden hónap első hétfőjén 15 órától
Dr. Kiss Katalin- gyermekgyógyász szakorvos: Minden hónap 3. hetének keddjén

Czirbus Beáta - gyógy testnevelő: Minden héten szerda délelőtt
Szűcsné Ponyecz Mária - gyermek és ifjúságvédelmi felelős: Minden héten szerdán 16 órától

Kökény Lászlóné/ Burdán Gabriella – gyógypedagógus: Minden héten hétfőn reggel

A nevelésmentes napok

A nevelésmentes napok száma a nevelési évben 5 nap, melyet szakmai napokra, értekezletek tartására fordítunk. Az ütemezést az SZMK választmányával véleményeztetjük. A szülőket a nevelés nélküli nap időpontjáról legalább 1 héttel előtte értesítjük.

2016. december 23. - A tanfelügyeleti ellenőrzés tapasztalatainak megbeszélése, minősítések felkészülés

2017. február 17. - Nevelési értekeztet

2017. május 12. - Szakmai testületi kirándulás

2017. június 09. - Nevelési évet záró értekeztet

2017. augusztus 31. - Nevelési évet nyitó értekeztet

Nyári zárva tartás ideje: 2017. augusztus 21-31.- Takarítási szünet a fenntartó határozata alapján

A gyermekekkel kapcsolatos szabályok:

Kérjük, hogy a gyermekek ruházatát a praktikusság, a kényelem, a tisztaság jellemezze. Legyen számukra átöltöztetéshez szükséges tartalékruha, váltócipő, tornafelszerelés, udvari öltözk.

Az óvodában csak egészséges gyermek tartózkodhat. Beteg, lázas, gyógyszert szedő, még lábadozó gyermek felvétele az óvodába a többi gyermek egészségének megőrzése érdekében nem lehetséges. A nevelési év alatt, **hiányzás után, orvosi igazolás bemutatása** az ÁNTSZ előírása szerint kötelező. Fertőző betegség esetén a szülőnek az óvoda felé bejelentési kötelezettsége van.

Kérjük, hogy a **gyerekeket** az óvodába érkezéskor a szülő **minden esetben személyesen adja át** az óvónőnek, mert csak így vállalhat felelősséget érte.

Higiéniiai szabályok:

Az intézmény egész területén –az udvart és az utcát is beleértve- TILOS A DOHÁNYZÁS!

Kérjük a szülőket, hogy a csoportszobába, mosdóba utcai cipővel ne lépjenek be, a gyermekek is csak váltócipővel mehetnek be. Kérjük, hogy az óvoda folyosóin és az öltözőkben ne étkezzenek.

A gyermekek ágyneműjét kéthetente hazaküldjük mosás, fertőtlenítés, szellőztetés céljából. Járványos időszakban hetente szükséges az ágynemű cseréje.

Ha a szülő serkét, ill. tetűt vesz észre a gyermek hajában, köteles szólni az óvodában, hogy a védőnő a többi gyermeket is átnézzé, a kezelés módját megbeszéljék. Az elhált serkétet is el kell távolítani a gyermekek hajáról.

A törölközőket hetente váltjuk, ezek mosásáról a dajka nénik gondoskodnak.

Az intézmény gyermekorvosa: dr. Kiss Katalin

Egyéb szabályok:

Ótthonról hozott játékokért felelősséget nem tudunk vállalni. Kérjük, hogy a baleset elkerülése érdekében az óvodás gyerekek ékszer ne viseljenek.

Harmadik életévüket betöltött gyerekeknek **kötelező** óvodába járni. Kérjük, hogy **a nagycsoportos korú gyerekek reggel 8 óráig érkezzenek meg** az óvodába. A kisebb gyermekeket legkésőbb 9 óráig várjuk.

Az étkezési térítési díjak befizetésének rendje: a hónap elején, előre kell fizetni. Ennek időpontját a bejáratnál jól látható helyen kifüggesztjük,

valamint az ovi facebook oldalán is közzétesszük. Hiányzás lemondására előző napon 9 óráig van lehetőség, tehát ez, a másnapi étkezést érinti. Az óvoda nevelőtestülete 5 nevelés nélküli munkanappal rendelkezik egy nevelési éven belül. Ezt az időt, továbbképzéseken való részvételre, nevelőtestületi értekezletekre fordítjuk. Az óvoda ilyenkor zárva tart. Kérjük a szülőket, írásban tudassák az óvónókkal, hogy a szülőkön kívül kik azok a felnőttek személyek, akik a gyermeket elvihetik az óvodából és mikor. **Az óvodásokat csak a szülő írásos felelősségvállalása és szóban történő egyeztetés ellenében engedjük nem a megszokott felnőttekkel haza.**

A szülők nevét, lakcímét, telefonszámát – a gyermekek egyéb személyi adataival együtt – az óvónók a felvételi mulasztási naplóban rögzítik.

Közös nevelési elvek kialakítása a szülőkkel:

Az óvodánkba járó gyermekeket arra neveljük, hogy tanulják meg tisztelni a felnőtteket, fogadják el, szeressék pajtásaikat, legyenek képesek az önkifejezésre, önállóságra, alkalmazkodásra. Esetleges konfliktusaitak ne durvasággal oldják meg. Ezen törekvésünk sikere érdekében kérjük, hogy óvodán kívül is erősítsék bennük ezeket az alapelveket.

Gyermekeik harmonikus fejlődése érdekében szükségünk van az Önök igazi együttműködésére, nyitottságára, őszinteségére. Ha problémájuk akad, keressék meg az óvónókat, ill. az óvoda vezetőjét, próbáljuk közösen megoldani a konkrét helyzeteket.

A szülőknél lehetőségük van rá, hogy az óvodában folyó pedagógiai munka alakításában, a megfelelő fórumokon aktívan részt vegyenek, ötleteikkel elősegítsék a közös gondolkodást.

E fórumok: a szülői értekezletek, a fogadóórák, a nyílt napok, az SZMK megbeszélések, családlátogatás-

A gyermekek fejlődéséről csak az óvónók adhatnak tájékoztatást. Ha az óvónó a gyermek fejlődésében valamilyen problémát észlel, erre felhívja a szülő figyelmét. Kérjük, fogadják ezt segítő szándék jeleként, szükség esetén vegyék igénybe a Pedagógiai Szakszolgálatok segítségét is.

2015. szeptember 1-től a szülő köteles beírni gyermekét óvodába abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a gyermek betölti a harmadik életévét, a gyermeknek napi négy órában kötelező részt venni az óvodai nevelésben.

A szülő köteles a beiratkozás idejének utolsó határnapját követő tizenöt napon belül bejelenteni az óvodaköteles gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőnek, ha a gyermeke külföldön teljesíti az óvodakötelezettségét.

Az óvodánkba járó gyermekeket arra neveljük, hogy tanulják meg tisztelni a felnőtteket, szeressék és fogadják el társaik egyéniségét, másságát, tudják kifejezni magukat, de legyenek képesek alkalmazkodni is. Az esetleges konfliktusokat ne durvasággal, erőszakossággal, árulkodással oldják meg.

Kérjük, hogy óvják és becsültsék meg gyermekeikkel az óvoda tulajdonát képező eszközöket és tárgyakat, ügyeljenek az óvoda tisztaságára.

Törekvéseink sikerének érdekében segítsenek abban, hogy otthon is ezeket az alapelveket erősítsék meg gyermekeikben. Ne tegyenek gyermekeik előtt indulatos, negatív megjegyzéseket az óvodai felnőttekre, se mások gyermekére, és ne biztassák gyermekeiket verekedésre, még ha előző nap az Önök gyermekét érte is sérelem.

Köszönjük, hogy megtisztelte figyelmével óvodánk házirendjét. Reméljük, hogy az Önök segítségével sikerül megvalósítani a nevelési feladatainkat.

Bőrcsóné Balázs Márta, óvodavezető

ÉVES PROGRAMJAINK

Ünnepek, rendezvények	Időpont
Aradi vértanúk Napja - részvétel a községi ünnepségen	2016. okt. 6.
Részvétel a Dózsa Vágtán	2016. szept. 23.
Ünnepi műsorral köszöntjük nyugdíjas dolgozóinkat.	2016. október.
A település szép körüit köszöntjük a Művelődési házban	2016. okt. 14.
„Kukoricazzunk!” nagyszülőszünet nap- a „Kincset érő nagyik” jó gyakorlatunk projektzáró napja	2016. október. 21.
Őszi kirándulások, betakarítási munkák megfigyelései	2016. szept.-okt.
Őszi papírgyűjtési akció	2016. okt. 24.- nov. 8-ig
Adventi készülődés.	2016. nov. 25-ig
Hívogat az iskola- nagycsoportosok és iskolások közös programja az iskolában	2016. nov. 9.
Mikulás ünnepség	2016. dec. 6.
Csillagszórós Karácsony,	2016. dec. 21.
Adventi vásár	2016. dec.
az ovink 134. szüli napja (A gazdagító műhelyek bemutatkozása)	2017. febr. 24.
Farsang - csoportonkénti jelmezes program, alakoskodások a játszótéren	2017. febr. vége márc. eleje
Nyílt napok - kölcsönös óvoda- és iskolalátogatások	2017. márc. 1.
XX. oviál megrendezése	2017. márc. 11.

Nemzeti Ünnepek - részvétel a községi ünnepségen a Napsugár csoport ünnepi műsora	2017. márc. 15.
Gyermekevédelmi konferencián való részvétel	2017. márc. vége.
Szociometriai mérések áprilisban	2017. ápr.
Húsvéti hagyományok ápolása a csoportokban	2017. ápr. 14-15
Föld napja - csatlakozunk a községi szintű takarítási akcióhoz	2017. április
Anyák napi megemlékezések	2017. ápr. 28.
„Bízalommal fordulok hozzád!” Rendvédelmi nap az oviban /Nyílt nap	2017. máj. 5
Szakmai kirándulás - óvoda munkatársi közössége	2017. máj. 12.
Gyermekeknapi meglepetés programok	2017. máj. 26.
Nagycsoportosok búcsúztatása az óvodától	2017. jún. 2
Nyitott családi délután az óvodába készülő gyerekeknek és szüleiknek	2017. jún. 7.
Mozogj velünk- labdás torna (Ovi foci) Az OTP Bank „Bozsik” intézményi programba való bekapcsolódás folytatása	Egész évben folyamatosan szerdánként
Angol a nagycsoportosoknak	keddenként
DIFER mérések Belső hospitálások ütemezése munkaterv szerint	2016. munkaterv szerint
Születés- és névnapok köszöntése - csoportonként valamint az ovi rádióban - a „Reggeli kakaóban”	Egész évben folyamatosan

A SZÜLŐI MUNKAKÖZÖSSÉG TAGJAI

NAPRAFORGÓ CSOPORT

Nagy-György Ágnes
Hideg Aranka Szabina
Durmicsné Kovács Katinka

NAPSUGÁR CSOPORT

Urbánné Vigh Melinda
Bajusz Zoltán
Molnárné Prónai Zsuzsanna

BAJNOK CSOPORT

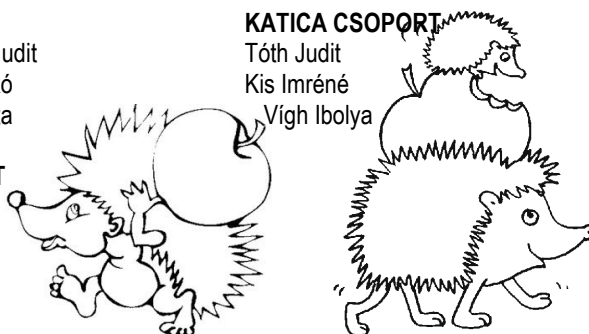
Varga Varga Dudás Judit
Berényiné Varga Ildikó
Dembkőné Vigh Sarolta

FICÁNKA CSOPORT

Lakatos Ramóna
Sárkány Barbara
Patály Róbert

KATICA CSOPORT

Tóth Judit
Kis Imréné
Vigh Ibolya

"FOGOM A KEZED" - SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉG MUNKATERVE

-kivonat-

„A szabad, kreatív játék segíti a gyermeket emberré válni, és a felnőttet embernek maradni.”

(Huizinga)

Nevelő testületünk, az előző nevelési év megfigyelései és tapasztalatai alapján határozta meg a 2016/2017-es nevelési év kiemelt feladatait. Két - napjainkban nagyon aktuálisnak érzett - területet emeltünk ki.

Az egyik ilyen megfigyelésünk, hogy hét elején a gyerekek a csoportokban nem győzik „kibeszélni” magukat, de egyébként is évről-évre egyre inkább tapasztaljuk a meghallgatásra való igényük megnövekedését. Több beszélgetésre és együtt töltött minőségi időre van szükségük mind itt az óvodában, mind pedig az otthonukban. Sajnos sok családban elmarad a meseolvasás, a meghitt beszélgetések, egymás meghallgatása, pedig ez az alapja, hogy valaki értelmes, gondolkodó, kreatív ember legyen. (PP. 13.old.) Az informatikai eszközök nem pótolhatják a bensőséges, nyugodt egymásra figyelő beszélgetést. Gyakran azt vesszük észre, hogy a gyerekek motiválatlanok, és képtelenek a kitartó, elmélyült figyelemre, mivel gyorsan érkező, zömében virtuális eszközökhöz szoktak, így az ismeretátadás verbális jellege nem fogja meg őket. Egy gyermek verbalitása attól függ, hogy élete első hat évében olvasnak e neki elég mesét, beszélgetnek e vele szülei. A sikeres élethez optimális önértékelés, jól működő önbecsülés, érzelmi intelligencia kell, és olyan emberi kapcsolatok, amelyeknek mélysége és tartalma is van. Szakemberekként kötelességünknek érezzük az érzékelt probléma kezelését, a kommunikáció fontosságára a szülők figyelmének is a felhívását. Ezért ebben a nevelési évben a szülői értekezleteink fő témája is ez: „Beszéljess velem!”.

A másik fontos terület a szabad játéklehetőség biztosításának szükségessége. Felgyorsultak az óvodai mindennapok, sűrűbbek a programok, egyik esemény követi a másikat. És mind e mellett egyre több gyermek részesül szakemberek

által végzett egyéni fejlesztésben. Pedig ovisaink legfontosabb tevékenysége a játék, szabad játék. (PP. 32.old.) A szabad játék tét nélküli, nincs gyakorlati haszna, örömet szerez, spontán. Nem kényszerű, hanem egy felszabadult cselekvés. A szabad játék az egyik legfontosabb személyiségfejlesztő eszköz. Fejleszti a gondolkodást, segít az alkalmazkodásban, feloldja a szorongásokat és félelmeket, ugyanakkor általa megtanulja a gyermek tisztelni és elfogadni mások véleményét, akaratát.

Az óvodának nagyon fontos szerepe van abban, hogy a szabad játék lehetőségét biztosítsa a gyerekek számára. A játék a legbonyolultabb és legsokoldalúbb cselekvési, illetve tevékenységi forma. A szabad játék spontán, szabadon választható. A gyermek nem azért játszik, hogy megtanuljon, létrehozzon valamit, hanem azért, mert játszani jó, vagyis az örömeért. A játék által rengeteg készség, és képesség fejlődik, hiszen ez a gyermekkor legfontosabb értéke, és a legfejlesztőbb tevékenysége, és így a nevelés leghatékonyabb eszköze. A szabad játék tartalma tükrözi a gyermek érdeklődési körét, a gyermek játéka során saját környezetéből, életéből merít. A szabad játék eszközeit a gyerek választja ki, szintén saját környezetéből. A szabad játék kezdeményezésében és kivitelezésében a gyermek döntései játszanak szerepet. Annak ellenére, hogy a gyermek döntései szerint indul a játék, az óvónőknek is szerepe van a kivitelezésben. Elsősorban a felnőtt felügyel, a játszó gyereket. Másodsorban biztosítja a megfelelő körülményeket, játékeszközöket a játékhoz. Harmadsorban részt vehet, mint játékos és végül segíthet egy-egy probléma megoldásában.

Összegezve: a szabad játék önként vállalt szabad, örömteli és vágykielégítő tevékenység.

A gyermek kezdeményezi, külső kényszer hatása nélkül, ő szervezi és alakítja. Mondhatjuk, hogy ez a fajta játék a gyermek önkifejezésének az egyik formája, és teret ad az önállóság törekvéseire. Ugyanakkor nagyon sok készséget és képességet mozgat meg, gyakoroltat és fejleszt.

Ezeket szem előtt tartva végezzük nevelő, és tervező munkánkat ebben az évben.

Süliné Horváth Gabriella,
a szakmai munkaközösség vezetője

TEHETSÉGGAZDAGÍTÓ CSOPORTJAINK TERVEI AZ ÉVRE

A tehetség tevékenység során mutatkozik meg, ezért érdemes a gyerekek számára olyan szituációt teremteni, ahol különböző helyzetekben, sokféle dolgokban kipróbálhatják magukat. Szervezzünk olyan programokat a gyerekeknek, amelyek a tehetséggazdagítást szolgálják. Nem kell nagy dolgokra gondolni, elég együtt tevékenykedni velük, hagyni őket, hogy kipróbálják magukat. A lényeg, hogy minél többféle tevékenységet kipróbáljon, ne találja ki helyette a felnőtt, miben kellene ügyesnek lennie. Kóstolgasson bele zenés, sportos, kézműves foglalkozásokba és bármi másba. Ilyenkor tudatosan kell figyelni, miben mutatkozik jónak, mihez van türelme, hogyan viselkedik ha valami sikerül, hogyan ha nem. Ne erőltessük, hogy csak azzal foglalkozzon, ne skatulyázzuk be, mert lehet, hogy elmegy tőle a kedve. A tehetséghez az is kell, hogy a kibontakoztatásához legyen a gyerekek kedve, motivációja. Nem muszáj teljesen egyenesen mindig felfelé mutató fejlődési pályán haladnia. Az a legjobb, ha a tevékenységei során több érzékszervét használja. A kirándulások, a mászó vár, a játszóház, a hangszer, a sportágválasztó rendezvény is lehet tehetséggazdagító, akár csak az otthoni közös barkácsolás, sütés, főzés. Minél szélesebb, bővebb a paletta, amelyből a gyermek választhat. Amihez kedve van, tehetsége is van, abból lehet építkezni a jövőben.

A tehetséggazdagítás célja az óvodai nevelésben: az ismeretekre, élményekre, tapasztalatokra és műveletekre épülő képességek ötletes fejlesztési lehetőségekkel történő befolyásolása. A sikeres tehetséggondozásban egyszerre alkalmazzuk az interaktív és elkülönítő elemeket. Az elkülönítés óvodánkban csak átmeneti jellegű. A szülőket folyamatosan tájékoztatjuk a gyermeküknél érzékelhető speciális adottságokról, hogy időben kapjanak arról tájékoztatást, hogy az óvodai szakemberek milyen tehetségműhelybe sorolják őket. A tehetségműhelyek a szülőkkel együttműködve tevékenykednek. A fenti gondolatokat figyelembe véve az előzőekhez hasonlóan folytatjuk tehetséggazdagító munkánkat. Célunk nem csupán a gyermekek ismeret anyagának

bővítése, hanem képességük, szociális együttműködő és készségének, kreativitásának, motiválhatóságának fejlesztése is. Alakuljon ki mások megértéséhez, elfogadásának képessége.

Az előző tanévben is sikeresen működött az Önbizalom erősítő képzőművészeti foglalkozások Horváthné Oláh Mária fejlesztő pedagógus vezetésével. Ez a foglalkozás az idei évben is tovább működik.

A foci iránt érdeklődő gyerekekkel az iskola sportcsarnokában Haklik János vezetésével Fancsali Zoltán foglalkozik a tavalyi évhez hasonlóan a „Bozsik program” keretében.

Az előző tanévben három műhelyben tevékenykedtek a tevékenységek iránt érdeklődő gyerekek.

A gyerekek azonosítása, felmérése után továbbra is három műhelyben fejlesztjük a gyermekeket, de a zenei műhely helyett mozgásos tevékenységet fejlesztő műhely szerveződött.

1., **„Barkács Manók”**- kézműves műhely: az idei tanév kiemelt feladatához igazodva a nagycsoportos illetve középsős gyerekek munkáit összegyűjtve kiállítást szervez az óvodafolyosóján és a Művelődési Házban. Ha a műhelyvezető szükségesnek tartja, elkülönítést is alkalmazhat az eredményes munka érdekében.

2., **„Csip-csup csodák”**- verses, mesés, mondókás műhely kiemelt szerepet vállal óvodánk hagyományos ünnepeinek, projektnapjainak lebonyolításában.

3. A **„Mint a Mókus, Minta Mókus”** - mozgásos műhelyben újszerű módszerekkel, technikákkal, mozgásformák elsajátításával gazdagodnak a gyerekek.

A tehetség műhelyek munkaterv alapján működnek, ahol nyomon követhető a bemenet és féléves fejlesztés értékelése után a kimenet, vagyis fejlesztés hatására a fejlődés nyomon követése mérhetővé válik.

A műhelymunkák időkeretét a műhelyvezetők határozzák meg.

A munkacsoportunk havonta egy alkalommal egyeztetési az adott időszak feladatait.

Szűcsné Ponyecz Mária, a tehetséggazdagító munkaközösség vezetője

BESZÉLGESS VELEM!

A mai kapkodó világban, az események sodrában gyakran megfélekedünk arról, hogy mindenkinek, úgy gyermekünknek is szüksége van egy kis odafigyelésre. Pedig ez legtöbbször nem jelentene mást, mint egy kis beszélgetést.

Viszont az, hogy ezt hogyan tesszük - nem mindegy. Például mosogatás közben, vagy menet közben - amikor egészen más dolgokon zakatol az agyunk, vagy éppen a gép előtt ülve - mert éppen dolgozunk? Nem, így nem mindig megy, mert egy valós beszélgetéshez odafigyelés, meghallgatás is kell.

Beszélgetni csakis úgy lehet, ha az ember testestül és lelkestül is jelen van benne, ha akik egymással beszélgetnek, meghallgatják egymást, figyelnek egymásra. Még ha nem is mondunk semmit - hiszen mi sem tudhatjuk mindig a megfelelő, a legjobb megoldást - akkor is érezze, hogy ez az idő csak az övé.

Az odafigyeléssel azt is kifejezzük felé, hogy értékesnek tartjuk, hiszen a drága időnk, a figyelmüket áldozzuk rá. Sajnos ez fordítva is igaz. Ha mindig csak felszínesen vagyunk jelen és nem figyelünk valójában gyermekünkre (vagy másik embertársunkra, házastársunkra stb.) azt a másik - ha nem is tudatosan, de - pontosan leveszi. A felszínes hozzáállásunk azt közvetíti számára, hogy: *amit éppen csinállok-, amivel éppen foglalkozok az fontosabb, mint te.*

Ugye nem akarjuk ezt? Mit tehetünk?

- ☺ Különíts el időt a beszélgetésre! Jó alkalom erre a fürdetés vagy a közös vacsora.
- ☺ Ne nézd levegőnek a gyermeked! Igaz, most még be nem áll a szája, de ne feledd, ha

most nem hallgatod meg, 10 évesen majd nem akarja már megosztani veled, ami foglalkoztatja.

- ☺ Ha éppen nem alkalmas az idő arra, hogy teljesen oda tudj rá figyelni, mond neki el és kérd meg, hogy térjete vissza erre, amikor oda tudsz rá figyelni teljesen, mert fontosnak érzed őt és a mondandóját is és érdekel! Közben légy türelmes!
- ☺ Lehessen olyan is, hogy nincs kedve beszélgetni! A beszélgetést sem kell mindenáron erőltetni. Légy rugalmas! Akkor beszélj neki te magadról és arról, ami éppen foglalkoztat - persze csak amennyit ebből megérthet.
- ☺ Ha elmond valamit, nem kell azt véleményezni vagy minősíteni! Mert akkor bezár, mint egy kagyló. Semmi esetre se nevesd ki és ne kicsinyítsd le a problémáit! Ne mond azt, hogy ez butaság, vagy rossz, inkább kérdezd meg hogy szerinte jó-e! Ezzel is fejleszted megítélő képességét.
- ☺ Fontos ismerned a gyermekedet. Két testvér sem egyforma. Különbözőek és ez így van jól. Ne hasonlítgass össze őket!
- ☺ Ne keverd össze a szülői és a baráti szerepet. Fontos a jó viszony, de te maradj szülő! Az értékek és határok tekintetében légy határozott és következetes!

A legfontosabb: szeresd a gyermeked s ezt fejezd ki felé minden nap, minden módon! Tudasd vele szavaiddal, érintéseiddel, tetteiddel. Nem csak ajándékkal fejezheted ki a szeretetet, hanem figyelleddel és az időddel.

„Beszélgess gyermekeddel! Sokat. Nagyon sokat. Mindenről.

Fogja tudni, miről beszélsz. Ne gondold, hogy nem.

Mert ők mindent megértenek, sőt ők azok, akik igazán megértenek téged.

Amit nem mondasz ki, ők azt is tudják, mi több, egyszer csak váratlanul helyetted is kimondják.

Hát beszélgetsetek!” (Lippai Marianna)

Napsugár csoportos óvónők

Gyakran hallhatjuk a megállapítást, hogy az élet a versengők számára lesz könnyebb, így bátorítsuk őket minél hamarabb és minél gyakrabban a versenyzésre. Ezzel szemben azonban a versengésnek negatív hatásai is vannak, hiszen nem mindig erősíti az önbizalmat és meglehetősen kevés sikerélményt ad – mivel a versenyeknek általában egyetlen győztese van. Hogyan neveljük együttműködésre a gyereket?

MIRE JÓ?

Amikor azt szeretnénk, hogy a gyerekünk együttműködjön velünk – és nem azt, hogy fogadjon szót, akkor leginkább a saját ép eszünk és a családi béke megőrzése vezérel bennünket. A hétköznapi csatározások között lavírozva és a legjobb megoldást keresve azonban jó ha tudjuk, hogy valami sokkal többet készítünk elő. Az együttműködés ugyanis nem csak nekünk, szülőknek szól. Ez a készség szükséges ahhoz, hogy bármely társaságba képes legyen beilleszkedni, hogy megtalálja az együttműködés megfelelő szintjét és a megfelelő helyzetet és szerepet. Szól mindez a szomszédnak, a barátoknak, az iskolatársaknak, vagy a csapattársaknak az edzésen.

Mi történik egy egyébként szófogadó gyerekkel, új környezetben? Hogyan fog tudni beilleszkedni? Tekintve, hogy a szófogadás tőle nem vár el valódi aktivitást, gondolkodást, elképzelhető, hogy nehezebben találja a helyét, ha senki nem mondja meg neki, mit kell tennie.

Az együttműködés segít abban, hogy barátokat találjon, és abban is, hogy később helyt tudjon állni bármilyen munkahelyet is válasszon magának.

Egy 1992-ben született kutatás eredményeképpen kimutatták, hogy az együttműködés a következő előnyökkel jár:

- elősegíti az egészséges érzelmeket
- barátságosabb légkört teremt a résztvevők között
- megerősíti azt az érzést, hogy urai a saját életüknek
- növeli az önbizalmat
- nagyobb érzékenységet és bizalmat mutatnak mások felé
- növeli a motivációt. (Kohn, 1992.)

JÁTÉK KIS MÓDOSÍTÁSSAL

Talán mindannyian ismerjük azt a játékot, amelyben a gyerekek azt a feladatot kapják, hogy az egyre kevesebb számú székeken találjanak helyet maguknak. És talán mindannyian voltunk csalódottak is, amikor utolsóként értünk a székekhez. Nagyon megörültem, amikor megtaláltam ennek a játéknak a kooperatív változatát, sőt rögtön többet is. A feladat itt lehet azonos: egymásnak háttal felállított két sor szék, zene, amely ha abbamarad,

mindenkinek helyet kell találnia. A különbség azonban az, hogy a cél nem az egyéni siker, azaz, hogy valaki kimaradjon a játékosok közül, hanem az, hogy az egyre kevesebb széken mindenki találjon helyet! Ilyenkor jönnek az ötletek, és a kis csapatnak valóban együtt kell dolgoznia, hogy mindenki számára jusson hely az egyre fogyatkozó székeken. A másik lehetőség, amikor egy előre megjelölt „sziget” (rajzolt, vagy ragasztószalaggal kijelölt terület) körül „úsziknak” a csapattagok, a zene elhallgatása pedig a cápa közeledtét jelzi. Ekkor minden gyereknek ki kell jutnia a szigetre, hogy megmenekülhessenek. A sziget folyamatosan egyre kisebb és kisebb lesz, a cél pedig mindvégig változatlan: mindenki ki tudjon jutni a vízből. Az együttműködés során a közös munkában mindenki hozzájárul az eredményhez, a sikeres megvalósításhoz. Megtanulják figyelembe venni egymás véleményét, tisztelni és elfogadni a közöttük lévő hasonlóságokat és különbségeket.

MIÉRT HASZNOS?

Az együttműködés és a közös munka több esélyt ad a sikerre, és növeli az önbizalmat. A gyerekek pedig rájönnek, hogy néha a legutolsó kis lépés megtétele hozza meg a várt eredményt, ezért megtanulják megbecsülni a kis részfeladatokat is, és nem csak a nagy átfogó képre, vagy a saját erősségeikre koncentrálnak.

Mindezek mellett kialakulnak a csapaton belüli szerepek is, ahol mindenki megtalálhatja azt a részterületet, amely az ő felelőssége alá tartozik, és amelyben igazán jól tud teljesíteni. Az az érzés pedig, hogy hozzájárultak a közös sikerhez, hosszútávra szóló élményként raktározódik el bennük, arra hívva fel a figyelmüket, amiben erősek, és amivel hozzá tudnak valamit tenni a többiek tevékenységéhez, és nem arra fókuszálnak, hogy miben maradtak el, vagy miben kevesebbek a másiknál.

Nem nehéz megérteni, miért is más a hangulat egy együttműködésre és egy versengésre építő csoportban. Amikor az én sikerem a többiekét is jelenti, egészen más érzés, mint amikor az én sikerem a többiek vereségével párosul.

Aki pedig tisztában van saját értékeivel, az képes arra, hogy a csoportban nyíltan vállalni merje a saját véleményét, még akkor is, ha azzal kisebbségben marad, ahogy arra is, hogy elfogadja, ha nem azt a megoldást választják, amelyet ő javasolt.

HÉTKÖZNAPI „JÁTÉKOK”

A házimunka közös elvégzése

Érdemes minél korábban bevonni a gyerekeinket, és éreztetni velük, hogy most valami fontos tevékenységben vesznek részt, ráadásul bármekkora is a tevékenységük hozzáadott értéke, az eredményhez ők maguk is hozzájárultak.

Visszajelzés, és az elismerésünk kifejezése az együttműködő tevékenység után

A kisfiamat egy ideig nagyon érdekelte a zoknik párosítása és „gombócolása”, komoly figyelemmel kísérte a hajtogatásokat. Majd egy nap kipróbálta magát a tevékenységet is, és bár nem járt azonnal sikerrel, idővel tökélyre fejlesztette a dolgot. Azóta is minden mosás után övé a feladat, és minden alkalommal elismerem, milyen nagy segítség nekem, hogy elvállalja a zoknik hajtogatását. Így hamarabb elkészülök, mintha egyedül kellett volna elvégeznem

ezt a feladatot is, így maradt időnk valami újabb közös mókára.

Utasítás helyett javaslat

Az utasítások gyakran automatikus ellenállást szülnek, míg a javaslatok az együttműködési hajlandóságot erősítik. Így elgondolkodnak a javaslatainkon ahelyett, hogy azonnal elutasítanak azokat. Néha sokat segít, ha adunk még egy percet az elvárt tevékenységre, s közben nem ismétljük el tízszer, amit kértünk.

Választási lehetőség – a szabályok felrúgása nélkül

Az örök jolly joker. Ha a gyerekeink úgy érzik, ők maguk is beleszólhatnak abba, mi történik velük, inkább az együttműködés felé hajlanak az ellenállás helyett.

Hagyjunk lehetőséget és időt a problémamegoldás számára, és bátorítsuk a gyerekek közötti problémamegoldást.

Skíta Erika és Turáni Szabolcs írását Haklikné Balázs

Ildikó óvodapedagógus ajánlotta

Id: <http://kepmas.hu/gyerekszoba/versenges-helyett-egyuttmukodes>

"SZABAD?" "NEM BAJ?"

Szabad narancssárgára festeni az eget, feketére a Napot, szivárványosra a pónit? Nem baj, ha hat lába van a cicának, ha négy ujjá lesz a kisfiúnak? Nem baj, ha kilyukad a papír miközben simogatjuk, táncoltatjuk rajta a festékes ujjainkat? Nem baj, ha közben nagyokat nevetünk, hangosan sikítunk, énekelünk, beszélgetünk vagy csendben maradunk?

Így kezdődik az Égigérő.

Hallgatjuk a lélegzésünket, figyeljük a szívdobbanásunkat, azt a zenét ami az életünket végigkíséri. Észre vesszük az esőkoppanásban a ritmust, a szél sugdos a fülünkbe, a madarak dalolnak és megszólal Mozart, Csajkovszkij, Chopin, Vivaldi, Bartók, Ravel ...

Rácsodálkozunk újból és újból a körülöttünk lévő színes világra és megalkotjuk képekben a bennünk élő sokkal, de sokkal színesebb világot. Ecsettel, ujjal, tenyérrel..." De jó lenne belefeküdni!"

Így folytatódik az Égigérő.

A sötét vonalakból színes csigaházak lesznek, a felhők között sárkány suhan, tűzmadarak sikoltanak, a csendből hangok szűrődnek. Beszéd. Beszélgetés. Mese. Meseszöveg. A halk szavú felkiált, a nyüzsgős lecsillapodik, a kis reszkető

kezü álomfogót sző, a visszahúzódo kendővel varázslatot szór a társaira, a "tanár " eltűnik. Szállunk a képzeletünkkel az égik és tovább.

Ez az Égigérő.

A zene, a festés, a mozgás csupa olyan önkifejezési eszköz, amelyet mindenki használ, azután pedig elfelejt használni, mert a feladatok, a mindennapi kötelesség elszólítanak bennünket.

Nem kell tehetség a festéshez, nem kell játszani tudni egy hangszeren ahhoz, hogy megérintsen a zene bennünket. Egyszerűen csak kezdjünk el alkotni és ez segít lebontani a bennünk felépült, felépített falakat.

A kisgyerekeknek és a felnőtteknek is tudniuk kell, hogy a világ csodálatos, ahogyan ők is azok.

Tudniuk kell, hogy úgy szeretjük őket, ahogy vannak.

Tudniuk kell, hogy vannak kötelességek, feladatok, de azt is, hogy ezután várják őket a dínók, a tündérek, a sárban tapicskolás, a játék, a mese vagyis a gyerekkoruk, amit meg kell élniük (persze ezt leginkább nekünk felnőtteknek kellene észben tartani, hogy engedjük nekik megélni ezt a gyerekkort, mert ettől lesznek egészséges lelkű felnőttek).

Mialatt pedig narancssárga eget festenek, lila fát, rózsaszín nyulat és kétfejű Pistit, nyugodjunk meg mi felnőttek is, mert eközben fejlődik a finommotorikájuk, a téri tájékozódásuk, a számolási készségük. Bővül a szókincsük, a beszédértésük javul, a mozgáskoordinációjuk alakul, a beszédkedvük felerősödik (de még mennyire!), növekszik az önbizalmuk és a kooperációs készségük. Minden, minden terület, amit mi közvetlenül fejleszteni szoktunk náluk. Ők meg "csak" játszanak, felszabadultak, boldogok, mert alkotnak.

" Olyan jól játszottunk, hogy barátok lettünk!"

Így ér véget az Égigérő.

Sok szeretettel!

Horváthné Oláh Mária, gyógypedagógus

TEHETÜNK GYERMEKÜNK BESZÉDÉNEK FEJLŐDÉSÉÉRT...

Szeretném, ha egy együttműködési folyamat kezdődne most el. Hiszen a témakör - *a gyermek nyelve, beszéde, iskolai felkészültsége, a gyermek játékos nyelvi fejlesztése* - rendkívül gazdag kifogyhatatlan ismeretet rejt. Szeretnék információkat közvetíteni, tanácsot, játékos ötleteket adni, hogy együtt tehessünk értük, tehessünk a gyermekek fejlődéséért valamit.

Ha kérdésük van, ha tanácsra lenne szükségük az említett témákban, keressenek bátran személyesen. Nyíljon ki a „Tehetünk érte” Fórum mindenki számára.

34 éve vagyok a pedagógus pályán. Kezdetben óvónőként dolgoztam, majd - közel 30 éve - gyógypedagógusként, logopédusként foglalkozom gyermekekkel. 30 éve édesanya vagyok. Mindennapi munkámat, szakmai cselekedeteimet, véleményemet, tanácsaimat mindig e négy tényező determinálja. Tiszta szívvel ajánlom e cikk tartalmát minden gyermekét okosan szerető, fejlődéséért tenni akaró Édesanyának, Édesapának!

A beszédfejlődés alakulása

A gyermek a beszédet, az anyanyelvet az édesanyával szoros közösségben élve tanulja meg.

A beszédfejlődés legelső állomása a születés, amely kiváltja a gyermek első hangadását a sírást.

Hetekig sírással reagál környezete ingereire, lassan megfigyelhető ennek a hangproduktumnak a differenciálódása.

6-8 hetes korban megjelennek a hangok, a gőgicsélés szakasza. Ha a környezet reagál ezekre, akkor egyre több hang jelenik meg.

3 hónapos kortól megjelennek a gagyogás. A gyermek a beszédszervei játékaival edzi a beszédhez szükséges izmokat (az ajkak, a nyelv, a szájpaddás izmait).

6 hónapos kortól kezdve minden játékát, cselekvését gagyogással kíséri a gyermek.

12 hónaposan jelennek meg az első szavak, szótagok. A 18. hónapban 2-3-4 szavas mondatok jelennek meg, és a „mi ez?”, „miért?” - korszak köszönt be.

3 éves korra kialakul a magyar nyelvre jellemző hangrendszer. Előfordul, hogy az egyes hangok

Ez a foglalkozás - az Égigérő, amely ebben az évben másodszor indult a kiszombori óvodában a CSMP SZ Makói Tagintézményének szervezésében, heti egy alkalommal, két órában keddenként, 5 kisgyerek részvételével, akiket az óvónők választottak ki a különböző csoportokból.

A tavaly elkezdett gyakorlatnak megfelelően, a foglalkozássorozat lezárása egy kiállítás lesz. Az elmúlt évben Fantáziaországot népesítettük be lakókkal. Az idei év témája legyen meglepetés és a csoportom kis titka, egészen a kiállítás megnyitójáig, amelyet március elejére tervezünk.

ejtése nem pontos. Ez az élettani pöszeség időszaka, mely spontán javul 4-4,5 éves korra.

Az is előfordul, hogy a gyermek 3 éves kor körül nem beszél folyamatosan, szótagokat ismételve. Ez nem igazi dadogás, hanem élettani dadogásnak nevezzük.

A gyermek szókincsének, kifejezőkészségének fejlődésével, gazdagodásával spontán elmúlik.

Mit tehet a szülő ebben a korai időszakban?

- Már az első órától kezdve beszéljen halkán, tagoltan, nyugodtan babájához.
- Mondani, mondani mindent amit csinál a csecsemővel: "Most megetetlek, biztosan éhes vagy már. Indulunk sétálni." Javasolt még minél többet mondókázni, énekelni a kicsinek.
- A baba által használt szótagok utánzása, megerősítése. Mint egy tükörben - tükrözzék vissza őt.
- Hol van apa? játék - csakis a baba tudja
- Testrészek megmutogatása, megnevezése gyermekünknek.

- Mozgással kísért mondókázás.
- Önálló étkezés, szívószál használata, fagyi nyalás - a száj és a nyelv izmait erősítik a gyermeknél.
- Szép beszédpélda nyújtása a gyermeknek. Hiszen ő mindent leutánoz.
- Mesélés a gyermeknek.
- Figyeljen a gyermek hallására. Érti-e a kéréseket, utasításokat, figyel-e a beszédre, zajokra?
- A gyermek beszédkedvét keltse fel, és ne elrettentse a beszédét! Ne produkáltassa!
- Reakcióival (szidás, tiltás, hirtelen mozdulatok) ne keltsen feszültséget, ne ijessze meg gyermekét.
- Énekeljenek, játszanak közösen.
- Az alábbi játékokkal, tevékenységekkel ösztönözhetjük a beszéd megindulását:
 - Állathangok felismerése, utánzása.
 - a természet hangjai és környezetünk hangot adó tárgyai: képek-hangok összekapcsolása,
 - mondókák koppintással, dobolással,
 - mondókákat mondjunk utánzó mozgásokkal, rajzolással kísérve („Ilyen nagy az óriás ...”, „Sétálunk, sétálunk ...”, „Esik az eső...” - esővonalak rajzolásával, „Süss fel nap...” - a napocska sugarainak rajzolásával, „Fű, fű, fű...” - fűszálak rajzolásával stb.)
 - tükör előtt artikulációs mozgások: ajakkal végzett gyakorlatok, nyelvvel végzett gyakorlatok, fújások (gyertya, papírszelet, vattagolyó stb.)
 - bábozás.
- Szükség esetén forduljon korai fejlesztő szakemberhez.

Minden gyermek más és más...

A beszédfejlődésben a különbségek gyermek és gyermek között sokszor években mérhetőek.

Mi lehet a beszédfejlődés késői indulásának az oka?

A beszédpélda hiánya, a csecsemő hangtermékeire nem érkező válasz, az anya-gyermek kapcsolat kedvezőtlen volta, a békés család mint nyelvi közeg hiánya és a hallás valamilyen szintű problémája a leggyakoribb okok között szerepel.

Beszédhibák

A téma rendkívül gazdag, nem vállalkozom teljes körű ismertetésre.

A minden napi gyakorlatban, az óvodás korban leggyakrabban előforduló formákról beszélünk.

- **Megkésett beszédfejlődés:** a gyermeki beszéd késése gyakori jelenség. Már a szegényes gagyogás, a kontaktuskészség hiánya egy éves kor

előtt jelezheti a problémát. A szókincs folyamatos bővülése 1,5-2 éves kor körül várható. Ha ez elmarad, vagy egy jól indult folyamat leáll, érdemes gyermekorvossal, korai fejlesztő szakemberrel, logopédussal konzultálni. 3 éves korig, az óvodába beilleszkedésig türelemre intik a szakemberek a szülőket, és otthoni tréning megkezdését javasolják. Ezzel meggyorsíthatjuk a folyamatot, és semmiféle kárt nem okozunk vele. Ennek módja az előbb felsorolt tevékenységek, játékok, mozgások. A megkésett beszédfejlődés kimenetele változó. Néha igen gyorsan, következmények nélkül javul, de van olyan eset, amikor hosszú terápiás folyamat veszi kezdetét, a beszédfejlődés elhúzódása még az iskolás korban is megnyilvánulhat olvasás- és írásproblémákat okozva.

- A megkésett beszédfejlődés súlyos formája a **diszfázia**. Ez a nyelvfejlődési elmaradás nem függ össze hallási problémával, jellemzi a súlyos diszgrammatizmus (nyelvtanilag helytelen beszéd) a makacs pöszeség, szótalálási nehézségek, gyenge verbális emlékezet, észlelési és motoros zavarok. A nyelvi hátrány 9-10 éves korra egyenlítődik ki. Az iskolai teljesítmény zavarokkal számolni kell a gyermekeknél. Felnőtt korban beszédgyengeségként megmaradhat.

- **Pöszeség:** Az artikuláció zavara, a leggyakoribb beszédhiba. Érinthet egy és több hangot, hangcsoportot is. Legsérülékenyebbek a sziszegő hangok (sz, z, c, s, zs, cs) és a „l” és „r” hangok.

Az iskolai olvasás- és írás elsajátításához a hangok tiszta ejtése elengedhetetlen. Ezért kiemelt feladat a beszédhangok javítása, kijavítása az iskola megkezdéséig.

A heti 1 óra logopédiai fejlesztés nem elegendő a helyes automatizált hanghasználat megvalósulásához.

Szükség lenne a foglalkozáson tanultak folyamatos gyakorlására, megerősítésére. A család, a szülők sokat tehetnek ezért. A gyakorló anyag átnézésével, a gyakorlás minden napi biztosításával meghatározódna a logopédus fejlesztő munkája. Sikeres lenne az a törekvés, hogy az óvodás kor végére a gyermek tisztán, érthetően beszéljen.

Hogyan segíthet a szülő?

- Kísérje figyelemmel a logopédus fejlesztő munkáját.
- Keresse fel a logopédust, ha kérdése, észrevétele van.
- Játsszon, gyakoroljon gyermekével az utasításoknak megfelelően.
- Napi tíz-húsz perc aktív foglalkozást biztosítson idejéből.

- Beszéljen gyermekével, kérdezze, kérdéseire válaszoljon a gyermek fejlettségi szintjének megfelelően.
- Meséljen gyermekének.
- A számítógép használatát gyermeke számára korlátozza, szabályozza.
- A meséket együtt nézze gyermekével, beszéljék meg a látottakat, ne maradjon a gyermekében feldolgozatlan gondolat, érzés a mese kapcsán.
- Játsszanak együtt.

- A házi munkában adjon számára feladatot életkori szintjének megfelelően.

Egy idézettel köszönök el, ami azt példázza, erősíti, hogy nem szabad ölbe tett kézzel várni a problémák megoldását, megoldódását, tenni kell érte. Tehetünk érte. Tegyük érte!

"Az élet nem arról szól, hogy várjuk a vihar elmúlását, Sokkal inkább arról, hogy megtanulunk táncolni az esőben."

Kisné Takács Emese, logopédus

A SZABAD JÁTÉK JELENTŐSÉGE A TANULÁSBAN A SZAKEMBEREK SZERINT

"A játékból indul ki és fejleszthető valamennyi fontos képességünk, készségünk és jártasságunk, amelyre csak szükségünk van az életben."

(Martin Rawson)

"A gyermek mélyen és őszintén átélve utánozza játék közben az élet komoly oldalát, a hétköznapi tevékenységeket."

(Rudolf Steiner)

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége. A modern pszichológiai kutatások is alátámasztják, hogy a kisgyermek a külvilágból és a saját belső világából nyert tagolatlan benyomásait játékban vetíti ki és ott újra szemügyre véve tagolja. Azaz feldolgozza, értelmezi.

A játék szabad kell hogy legyen, csakis így vezethet céljához, az egyéni benyomások feldolgozásához. A játszó gyerek örömmel és megelégedettséggel követi a belső világából fakadó indíttatásokat, amelyek így egész szervezetét erősítik. Ezt jelzi friss arcszíne, meleg keze, lába, csillogó szeme.

A belső indíttatása, akarata úgy jelenik meg a szabad játékban, mint a tanulási és megértési vágy, a mozgás- és tettvágy, az érzelmi kötődés vágya, és az alkotó erejének kifejeződése.

A természetben található lehetőségek változásai és sokszínűsége adják a legjobb teret a kicsik különböző játékformáihoz. Komplex élményt adnak, amelyre a kisgyermek a számára éppen szükséges játékkal reagál: érzékszervi, funkciós, explorációs, konstruktív játékok egészítik ki a szimbolikus és szerepjátékot.

"Nem tornázniuk kellene, hanem rohangászni egy nagy kertben, nagy udvaron, mászható fák, billegő pallókon. A mozgáshiány következtében bizonyos agyi pályák sorvadtabban alakulnak ki, ami hat a beszédre. És sokkal kevesebbet is beszélünk a gyerekekkel és a gyerekek előtt, gyakran a tévé beszél helyettünk, ami nem úgy hat a gyerekekre, mintha egy

élő szervezet beszél." - állítja Vekerdy Tamás magyar pszichológus, író.

A gyermek szabad játéka közben megismerheti a tárgyak tulajdonságait és a saját akarátának, saját szabadságának a határait is. Kipróbálhatja és megtapasztalhatja a megfelelő viselkedési formákat játszótársaival és így fejlesztheti szociális képességeit.

"A szabad játék olyan játék, amely közben felvállalja önmagát, amit saját maga irányít és csak magáért a

játékért játssza, nem valami szervezett tevékenység.

A nem strukturált, szabadon választott játék jó gyakorlóterepet biztosít az élet próbatételeihez. Kritikus élettapasztalatokat nyújt, ami nélkül a kisgyermek nem tudnak olyan magabiztos felnőtté válni, akik megfelelnek a kihívásoknak.

A GYERMEKEK A JÁTÉKON KERESZTÜL TANULJÁK MEG, HOGY HOGYAN KELL DÖNTÉST HOZNI, PROBLÉMÁT MEGOLDANI, ÖNKONTROLLT GYAKOROLNI ÉS SZABÁLYOKAT KÖVETNI.

Azzal, hogy játék közben a fizikai és társasági környezetüket alakítják, azt élik meg, hogy befolyással vannak a világra. Azok a gyermekek, amiknek nincs erre lehetősége, azzal az érzéssel nőnek fel, hogy nem ők irányítják az életüket és a sorsukat.

Az elmúlt ötven évben egyre csökkent a gyermekek szabad játékra szánt ideje és ez akadályozza, hogy önbizalommal teli felnőtté váljanak. Manapság a szabad játékra szánható idő drasztikusan lecsökkent és ennek következményei súlyosabbak, mint sokan gondolnák." - vallja Peter Gray amerikai pszichológus.

Összefüggés van a kis korban, játék közben megjelenő magatartása és a felnőttkori munkához kapcsolódó magatartása és életvitele között.

„Minden olyan játék, ami a gyermek belső erőit megköti, és nem engedi szabadon alakulni, a későbbi lelki megpróbáltatások elleni belső ellenálló képességet csökkenti. Mert nemcsak testi ellenállóerőink vannak, hanem lelkiek is. Ahogy a fizikai immunrendszerünkben az úgynevezett aktív falósejtek, a fehérvérsejtek veszik fel a küzdelmet a szervezetbe kerülő idegen sejtekkel és hatásokkal szemben, úgy belső, szabad aktivitásunk alkotja lelki

ellenálló rendszerünket a tolakodó ingerekkel és egyáltalán a fizikai világ akarati hatásaival szemben. Ami a fehérvérsejt a testben, az a belső aktivitás a lélekben." - írja Rudolf Steiner osztrák polihisztor, filozófus, a Waldorf-pedagógia atyja, író.

"Ha nincsenek elhalmozva annyi játékszerrel, sokkal elmélyültebben játszhatnak a meglévőkkel. És ha a játék egyszerűbb, **NAGYOBB RÉSZT ADHATNAK HOZZÁ SAJÁT MAGUKBÓL.** Ez a kevesebb adta a szabadság: az odafigyelés, a részvétel, a befogadás szabadsága." - vallja Kim John Payne, világhírű pszichológus-pedagógus.

Payne szerint súlyos következményekkel jár, ha a gyerekek nem játszhatnak eleget szabadon.

„Néhány évtizeddel ezelőtt a játékokat maguk találták ki és hosszú időt képesek voltak eltölteni vele. A huszadik század második felére az a megdöbbentő jelenség vette kezdetét, **hogy egyre kevesebb a spontán játékra képes gyermek,** viszont egyre több a tévét néző. Folyamatosan nő azoknak a száma is, akik tanulási nehézségekkel küzdenek.

A felnőtt társadalom nem rémült meg idejében az átalakulástól, amit a televízió feltűnése és a játék - vele pedig a mozgás - visszaszorulása hozott. A problémát súlyosbítja, hogy **a felnőtt társadalom jelentős részében nem tudatosul a spontán, szabad játéknak a tanulási képességeket is fejlesztő hatása.** Sőt, megfigyelhető, hogy számos felnőtt úgy viszonyul a játékhoz, mint felesleges dologhoz, amit a gyerekeknek minél előbb „ki kell nőni”. A jelek szerint a veszteséget a felnőttek jó része csak akkor ismeri fel, amikor a gyerekek tizenévesek lesznek. Ekkor döbbennek meg, mert úgy érzik, hogy a problémák a „semmiből” lépnek elő. Ebben az életkorban a koravén „kis felnőttek” hirtelen mértéket nem ismerő „nagy gyerekekké” változnak.”

Az élő mese nagyon fontos. Nem a videó, nem a gép, nem az e-book,
hanem az élő mese varázsa lesz az, ami kinyitja a gyermek szemét a világra.

Az óvodai nevelésben régen is jelentős volt és ma is az a mese szerepe. A változás az otthoni hozzáállás átalakulásában van. Mai kultúránkban a tv és a számítógép erős versenytársa lett a mesemondásnak: ha a szülőnek nincs ideje vagy kedve gyermekével foglalkozni, bekapcsolja a TV-t, vagy betesz egy DVD-t. Azt tapasztaljuk, hogy egyre több kisgyermek szinte csak az óvodában találkozik „élő mesével”! Pedig a

mai kisgyermekes szülők még ahhoz a generációhoz tartoznak, akik mesén nőttek fel. Saját gyermekeik pedig nem, vagy alig 1-2 mesét neveznek meg, ha megkérdezzük, mit szokott mesélni anya, apa...

A mese érzelmi kapaszkodót jelent, amellyel a kicsi a felnőtt közelségét keresi és várja. A mesélés nem más, mint interakció gyermek és felnőtt között, ahol a mese tartalmán kívül a mesélési aktuson, a rituálén van nagy hangsúly! Lázár Ervin így fogalmazott erről: „A gyermek és a neki mesélő szülő között olyan kapcsolat teremődik, amely nélkül nem érdemes élni, és azt a szülőt, aki nem tudja, milyen fontos ez, rá kellene kényszeríteni arra, hogy meséljen gyermekének.”

A mese sokrétű, mély értelmű műalkotás. A gyermek a mesén keresztül megtanulja **felismerni az események közötti összefüggéseket, megtanulja értelmezni a történeteket, és átlátni az emberi kapcsolatokat.** A mesékben szélsőséges jellemek fordulnak elő, (vagy jó, vagy rossz) akik így, a valóságban ugyan nem jelennek meg, de a gyermek később mégis találkozik a mesékből megismert fogalmakkal, (pl. szegénység, gazdagság, öröm, harag, barátság, jóság, gonoszság, butaság, okosság stb.). A mesék morális történetek, **erkölcsi tanulságtételként szolgálnak a gyerek számára,** hiszen a mesékben a jók törvényszerűen elnyerik jutalmukat, a gonoszok pedig megkapják méltó büntetésüket.

A mese tanít az életről, és segíti a gyermek **énképének alakulását, szókincsének bővülését, nyelvtani szerkezetek gyakorlását.** Egy-egy szó csak 40-50 meghallás után válik a

passzív szókincs részévé, ekkor a gyermek már megérti a szót, bár még nem használja. A szókincs aktivizálásához többszöri meghallás szükséges, ebben sokat segítenek a mesék.

Más szempontból: azoknak a kicsiknek, **akiknek mesélnek a szülei, jobb az immunrendszerük,** kevésbé hajlamosak a megbetegedésekre! Tudományos nagymintás mérések igazolják, hogy azok a gyerekek, akiknek rendszeresen mesélnek

akár két évvel fejlettebben kezdik meg az iskolás éveket.

Nagyon jók a közösen kitalált mesék is, ahol fel lehet oldani a napi események által felgyülemelő feszültségeket: a gyerek számára fontos helyzeteket jeleníthetünk meg ilyenkor, mintha mással történt volna meg. Figyeljük csak meg: ezeket újra és újra kérni fogja esténként: „úgy meséld, mint tegnap!”

Mesélhetünk fejből, képeskönyvből, mesekönyvből, mindegy, csak meséljenek, meséljünk!

A mesét hallgató gyermek **képelete fantasztikus módon dolgozik: képeket alkot, értelmez, továbbszövi a szálakat,** és így tovább. Nem pusztán befogadó!! A klasszikus mesék közismert elemei a legalkalmasabbak arra, hogy ezt a szellemi fejlődést támogassák.

Az a gyermek, aki gazdag mesekinccsel ismerkedett meg gyermekkorában, jobban fel lesz vértézve az élet mindennapi konfliktusai, lélektani dilemmái ellen, mint a filmgyári produkciókon szocializálódó kortársa. **A mesék fordulatai az élet alapvető válságaihoz, problémáihoz kínálnak megoldást,** ráadásul nem száraz és direkt módon, hanem színes történetekbe ágyazva.

A meseolvasás kevés felkészülést, teret vagy költséget igényel: egy könyv kell hozzá, a szülő és a gyerek. Bárhol megteremthetjük a tündérmese varázslatos hangulatát, és nem függünk technikai eszköztártól, nem terheli zsebünket a mozijegy költsége. Időtartamát is mi szabjuk meg, hisz vannak háromperces, de kétórás mesék is.

Börcsökné Balázs Márta

Sajnos egyre kevesebb idő jut arra, hogy figyeljenek a szülők gyermekeik beszédjére, válaszoljanak véget nem érő miértjeikre.

Ezért találkozunk az óvodákban olyan gyermekekkel, akiknek beszédkésztsége nagyon alacsony színvonalú, akik nagyon nehezen tudják megértetni, kifejezni magukat.

Hároméves korban a gyerek szóra szóval válaszol. Beszéde mind a beszédprodukción, beszédészlelést, megértést tekintve alapfokon kialakult.

Ennek az életkornak legjellemzőbb kérdése a „mi ez?” utána a „miért?”, mellyel nem csak információt akar szerezni, hanem a felnőttel akar kapcsolatot teremteni. Nagyon fontos, hogy a gyereket ne szoktassuk le a kérdezésről. Tapasztalhatjuk, hogy felfokozott életritmusú világunkban vannak olyan családok, ahol keveset, ritkán, alig vagy korlátozottan beszélnek a szülők a gyerekekkel. Ennek következménye aztán az óvodában is érzékelhető.

Az óvodáskor az a fejlődési szakasza az emberi életnek, amely a gondolkodás, az ismeretszerzés, a társkapcsolatok, sőt az egész személyiség fejlődése szempontjából az egyik legjelentősebb, és ebben a beszédnek döntő, meghatározó szerepe van.

A beszéd az emberek közötti érintkezés eszköze. A gyermek beszédének fejlődésére a családon és az óvodán kívül nagy befolyást gyakorol az egész környezete. „Az óvodás korúakat leginkább a játék készíteti beszédre.

A beszédkapcsolatok kialakulásának alapja a szereteten alapuló viszony. Legfontosabb a felnőttek helyes és szép beszéde, amely utánzásra méltó példa kell, hogy legyen.

A beszéd által erősödik a gyerek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei. A helyes és szép beszéd mélyíti érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti őt irodalmi élmények befogadására.

Az anyanyelvi nevelés a családban kezdődik. A

gyereknek szüksége van az otthon szeretetteljes, családi légkörére, hisz a gyermeki személyiség harmonikus fejlődéséhez szükséges a bensőséges kapcsolat kialakítása, valamint az együttes közös élmény. A szülői, testvéri beszédviselkedés hat a legnagyobb mértékben a gyermek beszédfejlődésére, szókincsének alakulására. A beszédkésztség fejlődése és a szókincsgyarapodásra jó lehetőséget biztosít maga az élet. Fontos, hogy a szülők bevonják mindennapi életükbe, a házimunkába, a közös programokba a

gyerekeket. A kertben megismerkedhet a növények, állatok nevével, a családi kirándulások, utazások, séták közben újabb szavakkal bővíthet a gyermek szókincse. A családi ünnepek, események, örömek, bánatok mély hatással vannak a

gyermekre. Érzéseiket próbálják szavakba önteni, elmondani.

Ha a szülők elfoglaltak és nem tudják igazán betölteni szülői szerepüket, nem érnek rá arra, hogy úgy foglalkozzanak a gyerekekkel, ahogyan kell. Ha hiányzik a személyes kapcsolat, akkor a gyermek érzelmileg sivárrá válhat, a fejlődésben lemarad, hátrányos helyzetbe kerül.

De valóban nincs erre idő?

Ha valaki nem tölti be e szülői feladatait, a legfontosabbat nem teszi meg gyermekéért!

Börcsökné Balázs Márta

SZÍVÜGYÜNK A NAGYSZÜLŐK- FOTÓK AZ ŐSZI „KUKORICÁZZUNK!” PROGRAMUNKRÓL

SÜSSÜNK - FŐZZÜNK

ŐSZI, SÜTŐTÖKÖS-CSOKIS AMERIKAI PALACSINTA

Hozzávalók / 24 db:

125 g búzaliszt (BL55)
1 csapott teáskanál sütőpor
0.5 kávéskanál szódabikarbóna
1 teáskanál fahéj (őrölt)
0.5 mokkáskanál szegfűszeg (őrölt)
30 g étcsokoládé (45-59%-os)
150 g sütőtök püré
1 db tojás (közepes, "M"-es méretű)
35 g barna cukor (por, vagy finom szemcséjű)
180 ml 2,8%-os tej
20 ml étolaj

Elkészítés

A lisztet összekeverjük a fahéjjal, apróra vágott ét csokival, szegfűszeggel, sóval, szódabikarbónával, és a sütőporral.

A kisült sütőtök püréjét pedig összekeverjük a tojással, tejjel, olajjal.

Majd a lisztes részt összekeverjük a sütőtökös-szel.

A tésztából kb. két evőkanálnyi mennyiségeket rakunk egy felforrósított tapadásmentes serpenyőbe, és pár perc alatt megsütjük a palacsintákat. 1-2 perc elég is oldalanként.

Mézzel, vagy juharsziruppal meglocsolva találjuk a sütőtökös-csokis amerikai palacsintát.

ŐK MONDTÁK

OVISAINK MAGVAS MONDÁSAI - A NAPRAFORGÓ CSOPORT GYŰJTÉSE

😊😊😊😊😊😊😊😊

Hédi ke leöntötte magát véletlenül, ezért Katika néni megkéri, hogy öltözzön át. A kislány rövid keresgélés után így szól: „De csak rövid ujjú nadrágom van.”

😊😊😊😊😊😊😊😊

Zalán: „Katika néni! Holnap a Rebekával világga megyünk!”

Katika néni: „Merre indultok?”

Zalán: „Hát nem tudod? Elmegyünk a Gizikéig és ott balra fordulunk.”

😊😊😊😊😊😊😊😊

Noel kezében a pulóverjével Timike nénihez szalad: „Timike néni! Nekem hidegem van.”

😊😊😊😊😊😊😊😊

Nimród: „Ha nagy leszek, veszek magamnak LAKKTOPOT” (laptop)

😊😊😊😊😊😊😊😊

Danika: „A krumpli leves úgy készül, hogy a hagymát meg kell VIDÍTANI!” (pirítani)

😊😊😊😊😊😊😊😊

„Melyik az az állat, amelyik megeszi a szőlőt?” kérdezi óvó néni.

A HADSEREG - vágja rá Krisztofer. (seregély)

😊😊😊😊😊😊😊😊

Áron: „Katika néni, a Napraforgó csoport a legjobb csoport, mert benne van a Máté és a többiek.”

😊😊😊😊😊😊😊😊

Nimród: „Nekem otthon igazi játékpuskám van.”

😊😊😊😊😊😊😊😊

Az óvó néni Petőfi Sándor képét mutatja a gyerekeknek és megkérdezi: „Tudjátok mit költött Petőfi?”

Áron: „A gyereket az ágyból.”

Óvó néni: „Hát nem egészen.”

Áron: „Akkor tojást.”

Mire Robika boldogan rávágja: „Pénzt!”

😊😊😊😊😊😊😊😊

Óvó néni mesél a csoportnak, majd a történet végén megkérdezi: „Gyerekek! Hogyan lehetne folytatni a mesét?”

Jázmin bölcsen rávágja: „Lapozni kell a könyvben.”

😊😊😊😊😊😊😊😊

Gabika óvó néni: „Dorina, öltözz fel, mert fázni fogsz!”

- „Úgy fogsz fázni, mint a macska télen, nyári bundában.” - egészíti ki az óvó néni Danika.

😊😊😊😊😊😊😊😊

Lacika: „Óvodás néni játszol velem?”

😊😊😊😊😊😊😊😊

Nimród nagy büszkén újságolja óvó néninek: „Tudok egy dalt!

„Mit?” - kérdez vissza óvó néni.

„Fekete Péter jó reggelt ...” - kezdi énekelni Nimród.

☺ ☺ ☺

Petra egy babával a kezében siet óvó nénihez.

„Timike néni! Ezt a babát valaki leöltöztette!”

☺ ☺ ☺

GYERMEK SAROK

A VARÁZSIGE

Hosszú szakállú, ősz öregember üldögélt a padon, és esernyőjével valamit rajzolgatott a homokba.

- Menjen arrébb! - szólt rá Pavlik, és leült a pad szélére.

Az öreg arrébb húzódott, majd a kipirult, mérges képű fiúra nézett.

- Bántott valaki? - kérdezte.

- Aztán miért érdekli? - sandított az öregre Pavlik.

- Engem ugyan nem érdekel! Csak az előbb hallottam, hogy kiabáltál, sírtál és veszekedtél valakivel...

- Már hogyan veszekedtem volna! - dörmögte mérgesen a fiú. - A vége úgyis az lesz, hogy világgá megyek.

- Elmész?

- El én! Már csak Lonyka miatt is. - Pavlik ökölbe szorította kezét. - Csepp híja volt most is, hogy nem kapta meg a magáét. Egyetlen festéket sem akart adni! Pedig mennyi van neki!

- Nem ad? No, azért még nem kell világgá menned.

- Nem csak azért. A minap nagymama egy szál sárgarépa miatt kizavart a konyhából... Képzeld, konyharuhával hajtott ki! Konyharuhával! Pavlik sértődötten szipogott.

- Semmiség! - mondta az öreg. - Az egyik ember megszid, a másik megajánl.

- Engem senki sem sajnál! - kiáltotta Pavlik. - A bátyám csónakázni megy, és nem visz magával. Pedig mondtam neki: "Jobb, ha magaddal viszel, mert úgyse maradok el tőled. Ha nem viszel, ellopom az evezőket, és egyedül megyek csónakázni."

Pavlik öklével a padra ütött, és hirtelen elhallgatott.

- Aztán miért nem visz magával a bátyád?

- De miért kérdezősködik annyit?

Az öreg végigsimította hosszú szakállát. - Segíteni akarok neked. Van egy olyan varázsige...

Pavlik a száját is eltátotta, úgy figyelt.

- Elárulom neked ezt a szót. De jegyezd meg jól: halkán, kedvesen kell kimondani, és a szemébe kell nézni annak, akivel beszélsz. El ne felejtsd! - mondta halkán, a szemébe nézve...

- Melyik az a szó?

Az öreg közel hajolt a kisfiú füléhez. Selymes szakállja megérintette Pavlik arcát. Valamit súgott neki, és még hangosan hozzátette:

- Ez a varázsige. De el ne felejtsd, hogyan kell mondani!

- Megpróbálom - nevetett Pavlik -, mindjárt ki is próbálom.

Felpattant, és hazaszaladt.

Léna az asztalnál rajzolgatott. Előtte sorakoztak a zöld, kék, piros színű festékek. Mikor Pavlikot észrevette, hirtelen összekapkodta a festékgombokat, és kezével eltakarta őket.

"Becsapott az öreg" - bosszankodott a fiú. - "Majd éppen az ilyen érti meg a varázsigt..."

Pavlik oldalvást közeledett nővéréhez, és megrántotta a ruhája ujját. A lány ránézett. Ekkor szemébe nézve, halkán szólt a fiú:

- Léna, adj nekem egy festéket... KÉRLEK!

Léna nagy szemeket meresztett. Ujjai szétnyíltak, kezét levette az asztalról, és zavartan dűnyögte maga elé:

- Melyiket akarod?

- A zöldet - válaszolt gyorsan Pavlik.

Pavlik a kezébe vette a festéket, szorongatta egy darabig, fel s alá járkált vele a szobában, aztán visszaadta a nővéreinek. Most csak a varázsige gondolt.

"Megyek a nagymamához. Mint mindig, biztosan most is főz. Vajon elzavar-e?"

Pavlik benyitott a konyhába. Nagymama akkor vette ki a sütőből a süteményt.

A kisunoka hozzáfutott, két kezével magához húzta a piros, ráncos arcát, szemébe nézett, és így suttogott:

- Adjál egy darabot... KÉRLEK!

Nagyanyó kiegyenesedett.

A varázsige mintha ott ragyogott volna ráncai között, szemében, mosolyában.

- Frisset... meleget akarsz, galambom? - kérdezte, és kiválasztotta a legszebbet, a legropogósabbat.

Pavlik ugrált örömeiben, és jobbról is, balról is nagyot cuppantott nagyanyó arcára.

"Varázsló! Varázsló!" - ismételte magában, ha az öregemberre gondolt.

Az ebédnél Pavlik csendesen viselkedett, és bátyjának minden szavára figyelt. Mikor bátyja említette, hogy elmegy csónakázni, Pavlik a vállára tette kezét, és csendesen kérte:

- Vigyél magaddal engem is... KÉRLEK!

Az asztalnál mindenki elhallgatott. Bátyja felhúzta szemöldökét, és elmosolyodott.

- Vidd el - mondta hirtelen a kislány. - Mi az neked!

- Miért ne vinnéd? - nevetett nagyanyó. - Vidd csak.

- KÉRLEK SZÉPEN! - ismételte Pavlik.

A bátyja hangosan kacagott, vállon veregette a fiút, még a haját is felborzolta.

- Hej, te kalandvagyó! No jól van, készülődj!

"Segített! Ismét segített!"

Pavlik felugrott az asztaltól, és kifutott az utcára, de az öregember már nem volt a parkban. A pad üres volt, csak az esernyővel odarajzolt, érthetetlen jelek maradtak a homokban.

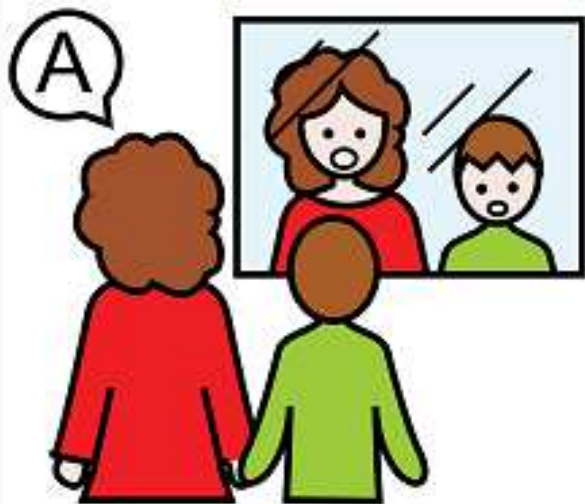
(Valentina Oszejeva meséje)

JÁTÉK ÉS FELADATGYŰJTEMÉNY

Összeállította: Kissné Takács Emese, gyógypedagógus, logopédus

A következő anyag összeállításával, közreadásával az a célom, hogy idejéből szakítva együtt játsszon gyermekével. Éljük át együtt a közös játék, tevékenység örömét, nevéssenek önfeledten, és ezek a szép emlékek hosszú időre jelentsenek erőforrást mindenki számára.

1. Artikulációs gyakorlatok

Üljön le gyermekével egy tükör elé. Mindketten jól lássák a szájukat. Így végezzék a következő játékos gyakorlatokat:

- ajkak kerekítése, széthúzása
- „Legyünk mérgesek, húzzuk össze ajkainkat, szemöldökünket, legyünk jó kedvűek, mosolyogjunk, húzzuk szét a szánkat.” folyamatosan
- Nyelv nyújtogatása
- Nyelv sétáltatása előre-hátra: „nyisd ki a szád, bújjon ki a nyelved előre, lapos legyen mint egy kanál, majd húzd vissza”
- Az előző gyakorlat, a nyelvre egy szem zizit helyezünk
- Nyelv emelése a felső fogsorhoz, leengedés a pincébe, az alsó fogsor mögé. A száj nagyra nyitva, hogy mindezt lássuk is.
- Ajkak nyalogatása felül oda-vissza
- ajak nyalogatása alul
- Csettintés a nyelvvél: „Utánozzuk a lovacska patájának hangját.”
- Lazán összezáródó ajkakra engedjük rá a levegőt, berregjünk: hosszán, röviden, ki tud hosszabban berregni?
- Ropi megtartása előre nyújtott nyelvtesten.

- Ropi megtartása nyelvvél a felső ajkak fölött.
- Ropi megtartása nyelvvél az alsó ajkak alatt.

2. Fújó és szívó gyakorlatok

Figyelem! Csak rövid ideig végezhető, mert oxigén hiányt okozva szédüléshez vezet! Többször megállunk, pihenünk. Kérjük a gyermeket, hogy vegyen jó mély lélegzetet.

- Gyertya lángjának táncoltatása.
- Gyertya lángjának határozott elfújása.
- A pofinkat teleszívjuk levegővel, olyan legyen, mint egy nagy lufi. A levegőt benn tartjuk, ameddig bírjuk. Ha már nem bírjuk tovább, kipukkasztjuk, kiengedjük a levegőt.
- Színes krepp papírból szalagok készítése (vágása), papír csíkok fújása erősen, gyengén.
- Vattagolyó, papírszelet, szalvéta, papír zsebkendő fújása egymásnak, célba, kapuba fújás.
- Papírszelet lefújása a tenyérből (repülő).
- Liszt fújása.
- Buborék fújása.
- Lufi magasban tartása.
- Szívás szívó szállal.
- Nagy szemű puffasztott golyó felszívása tányérből, megtartás. Ha ügyes vagy, megeheted, amit megtartottál.

3. Hallási figyelem fejlesztő gyakorlatok

- Hol hallod a hangot? Eldugunk egy felhúzott csörgő órát a szobában. A gyermek találja ki, hol csörög.
- Tárgyakat gyűjtünk, melyek hangokat adnak: kulcscsomó, evőeszköz, síp, papír, alufólia, kavicsok, üveg pohár stb. megszólaltatjuk a hangjukat, megfigyeljük. Ezután bekötjük a gyermek szemét, és valamelyiket megszólaltatjuk. Ki kell találnia, mit hallott.
- Állatok képeit nézegetjük, hangjukat utánozzuk. 3 képet megérintek, közben a hangját utánozom. A gyermeknek meg kell ismételni.(érintés, koppintás, állathang) Az állatok és hangjaik számát lehet növelni.

4. Hallási differenciáló gyakorlatok

Fontos szabály az ilyen típusú feladatoknál, hogy beszédhibás gyermektől nem várjuk el, hogy ő mondja a hangot, szavakat. Mi ejtjük ki helyesen, ő a fülével figyel!

Feladatlapok. A hangok hallási megkülönböztetésén, a hangok felismerésén túl lehetőséget ad a színezésre is.

1.) *feladatlap:* Figyeld meg a vonat hangját. Így szól:sss. Ha hallod a füleddel a vonat hangját, kösd a képet a vonathoz. Húzd egy vonallal a vonathoz!

2.) *feladatlap:* Húzd a vonathoz azt a képet, amelyikben hallod a vonat hangját!

3.) *feladatlap:* Figyeld meg a vonat hangját: „sss” Most figyeld meg a kígyó hangját: „sssz” Jelöljük egy színnel a vonat, egy másik színnel a kígyó hangját. Színezd ki a karikát. Mondom, mi van a képen, figyeld meg, hogy a kígyó vagy a vonat hangját hallod. Jelöld, amelyik hangot hallottad. Színezd a karikát olyan színűre, amelyik hangot hallod

4.)*feladatlap:* Kígyó és vonat hangjának megkülönböztetése ua. mint 3. feladatlap

5. Ritmusgyakorlatok

Játékokat, tárgyakat, képeket rakunk le sorban. Miközben megnevezzük őket, tapsoljunk úgy, ahogy mondjuk (szótagolva) Meg is lehet számolni hányat tapsoltunk. Tapsolás helyett lehet dobolni, koppantani, dobbantani, korongokat kirakni. Ismert mondóka elmondása tapsolással, koppantással, dobbantással. Tapsolj egyenletesen

5.) *feladatlap:* Tapsold le, mi van a képen! Tapsolj úgy, ahogy mondd! Színezz ki annyi pöttyöt, ahányat tapsoltál!

6. Vizuális emlékezet fejlesztése

- Játékokat vagy a konyhában konyhai eszközöket rakunk sorba. 6-8 tárggyal játsszuk. Jól megfigyeljük mi van a sorban. Majd arra kérjük a gyermeket, hogy csukja be a szemét, mi közben egy tárgyat, játékot elveszünk a sorból. Ki kell találni, hogy mi hiányzik.
- A sorba kirakott tárgyak, játékok, képek helyét megfigyeljük. A gyermek becsukja a szemét, mi ez alatt két tárgy, játék, kép helyét megcseréljük. Ki kell találni, mi változott meg?

7. Auditív emlékezet fejlesztése

Visszhang játék formájában: Ismételd, amit a visszhang mond!

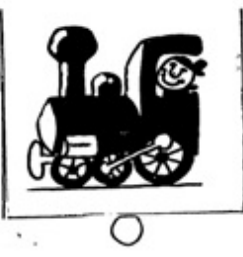
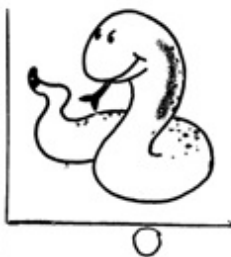
- Kezdetben 2-3 szó megismétlése, majd egyre több szót ismételtetünk. Meg lehet próbálkozni a mondat utánzásával is.
- Több játékosra van szükség (nagyobb család) Az első játékos mond egy szót, a következő megismétli és egy újabb szót mond, a harmadik megismétli az előző két szót és mond egy harmadikat. A negyedik játékos már 3 szót ismétel és egy újat mond. És így folytatódik, amíg valakinél megszakad a játék.

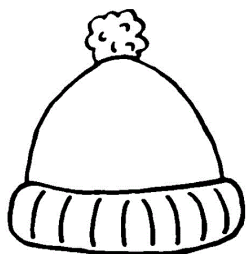
1. feladatlap

2. feladatlap

3. feladatlap

4. feladatlap